

SEMĂNĂTORUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Anul IX. — No. 9.

26 Februarie 1910.

CUPRINSU

- C. Sandu-Aldea. — Ispita (schiță).
G. Murnu. — Electra (tragedie de Sophocle).
D. Antim. — Eugeniu Carada (o pagină de jale).
I. Corbea. — Prin munții Apuseni (o casă de preot).
Cronica. — Informațiuni literare și artistice din țară și din străinătate.
Red. — Răspunsuri.

Radacția: Str. Vântului 12

Administrația: Str. Transilvaniei 13

BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL

In țară . . . . . 10 Lei
In străinătate . . . . . 12 »

20 Bani Numărul

Administrația roagă pe onorații abonați ai „Semănătorului“ a-i face cunoscut adresa lor exactă pentru a se evita orice încurcătură în expedierea revistei.

Față cu cheltuelile ce ne-am impus cu reorganizarea și alcătuirea din nou a revistei, rugăm pe toți abonații noștri a ne trimete abonamentul DIRECT pentru că nu avem încasator. Sacrificiile materiale ce ne reclamă apariția regulată a acestei reviste sunt destul de mari și căutăm să suprimăm orice cheltueli zadarnice. Rugăm dar pe cititori să aibă această atențiune pentru revista ce se si-lește a fi tot mai bună, în condițiunile cele mai modeste.

ADMINISTRAȚIA: STR. TRANSILVANIEI, No. 13.

BANCA LATINĂ

(NOUA BANCĂ ROMÂNĂ)

s'a instalat în palatul Soc. Generale din Str. Smârdan No. 2, etajul I.

Această Bancă, cu capital pur românesc, face toate operațiunile de credit și comerț

Banca pregătește o mărire de capital numai din țară

A se cere prospecte la Bancă. — La Administrația acestei reviste, se dau explicații celor interesați

SEMĂNĂTORUL

REVISTĂ SĂPTĂMÂNALĂ

COLABORATORI: I. Adam., I. Agârbiceanu., N. N. Beldiceanu., I. Borcia., I. Boteni., D. N. Ciotori., Al. Doinaru., N. Dunăreanu., Elena Farago., G. Gane., A. Herz. Constanța Hodoș., G. Lazăr., G. M. Murgoci., G. Murnu., D. Nanu., C. Osiceanu., P. Papahagi., Ecaterina Pitiș., St. Pop., A. Popovici-Bănățeanu., Em. Protopopescu., I. Răducanu., Radu Rosetti., G. Rotică. L. Russu., C. Sandu-Aldea., I. Scurtu., I. U. Soricu., Artur Stavri., C. Teodorescu., Caton Theodorian., G. Tutoveanu., ș. a.

I S P I T A

I

Șoseaua mergeă pe o vale și din când în când răsăreau pe dealuri case de curând văruite ce păreau că rād în bătaia soarelui. Pe poteci șerpuiiau ca niște ghirlande însuflețite fete și flăcăi în strălucitorul port de sărbătoare de prin partea locului. Miros de tămăioară plutea prin văzduh.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cei doi prieteni tăceau, fiecare adâncit în gândurile lui. Dinu Mărăcine, proprietarul moșiei Prisaca, eră oacheș, bine ferecat, cu o barbă mare și neagră; Neculai Olteanu, profesor la un liceu din Capitală, eră bălan și costeliv.

În răstimpuri se întâlneau cu câte o trăsură boierească pe care Mărăcine o recunoștea de departe, de pe cai. Și în încrucișarea repede, drumeții schimbau saluturi, întrebări și răspunsuri.

După oarecare vreme, Mărăcine își aprinse o țigare, trase lacom fumul în piept și întrebă pe Olteanu:

— La ce te gândești?

— La viața voastră, a celor dela țară — răspunse profesorul.

Trăsura trecu pe sub un plop uriaș și frunza lui tremurătoare zurui ca zalele.

— Grea viață ducem noi când nu plouă la vreme! — zise Mărăcine. Dar când dă Dumnezeu un an bun, nu schimb nici cu împăratul. Toată ziua mă zbat încoia și încolo scaldându-mă în lumina sfântului soare și 'n mirezmele florilor de câmp, iar seara cad trudit, fărămat de oboseala mădularelor și adorm ca un copil sub privigherea stelelor... Auzi tu ceva?

Olteanu ascultă și ridică din umeri în semn că n'aude.

Mărăcine porunci vizitiului să oprească și prinse de braț pe profesor :

— Acum auzi ?

Un glas subțire de fată veni până la ei.

— Auzi?—întrebă a treia oară Mărăcine și ochii lui negri luceau.

— Da ! — șopti Olteanu.

În câteva clipe un stol de fete răsări pe coama unui deal și glasul subțire părea că se înalță spre soare.

— Simți tu cum se 'mpletesc în lumina primăverii cântecul fetei cu mirosul de tămâioară ? Asta-i viața, frate Oltene... Mână, Stoico !

Trăsura porni, urcă la deal ca vre-un sfert de ceas și întră apoi într'o pădure de stejari bătrâni.

Frunzele anului trecut așterneau pe pământ un uriaș covor de aur, pe care-l străbăteau firele ascuțite de iarbă. Copacii înalți, drepți, rămuroși păreau că sprijină 'n vârfurile lor bolta cerească.

Mărăcine începù a cânta :

«Leano, nu te mărită
C'a înflorit tămâioara»

Iar pădurea fură sfârșitul fiecărui vers și-l răsfrângea ca un oftat prelung al adâncurilor ei.

— Ascultă, măi frate, — zise de odată Mărăcine, oprindu-se din cântat — de ce nu te 'nsori tu ?

— Eu ? întrebă, mirat, Olteanu.

— Da. Tu.

— Fiindcă... fiindcă mi-e foarte bine așa, burlac.

— Și n'ai vrea să te 'nsori dacă ți-ar eși 'n cale o fată cum se cade ?

— Nu.

Mărăcine dete din cap și cum trăsura ieșea din pădure, el arătă drept înainte și zise :

— Uite și Prisaca noastră.

Prin marea albastră a văzduhului călduț se zăreau în depărtare mai multe sate.

— Care-i Prisaca ? — întrebă Olteanu,

— Uite colo, unde se văd plopii cei mulți. Într'un sfert de ceas suntem acasă. Ți-e foame ceva ?

— Drept să-ți spun : aerul acesta m'a cam flămânzit.

Șoseaua cobori spre răsărit de-alungul unei bălți, pe malul căreia se vedeau ici-colea berze. Unele din ele călcau rar, semeț, ritmic, elegant, altele stăteau numai într'un picior și petreceau din ochi pe călători, pe când altele se înălțau și porneau în zbor cu rari bătăi din aripi, făcând să scârțâie aerul și să alerge pe fața apei, umbrele lor.

Trăsura lăsă șoseaua și o luă la stânga pe un drum mai îngust, mărginit pe de lături de câte un rând de plopi înalți, a căror frunză, argintată pe dos, cântă în lumina soarelui, tremurând sub dezmerdarea ei.

Cei doi prieteni intrară în curte într'o asurzitoare larmă de câini ciobănești, cari se bucurau, schioneau, lătrau, dădeau unii peste alții, se svârleau în joacă spre cai. Și peste sgomotul făcut de ei, răsună deodată cucurigatul unui cocoș, ca o goarnă ce sună «primirea».

Doamna Mărăcine așteptă în balcon. De statură potrivită, oacheșă, grăsulie, cu ochi negri, umezi, foarte lucitori, cu o panglică neagră pe gâtul alb și bine împlinit ce eșia puțin din mătimeul îndantelat.

Olteanu se înclină și-i sărută mâna. Ea-i zise «bine-ați venit» și vocea ei eră atât de subțire, atât de tremurătoare, atât de dulce, atât de fragilă în cât credeai că la cea mai mică urcare de ton, s'ar sfărâma ca ceva de sticlă.

— Poftiți înăuntru ! zise doamna Mărăcine.

Apoi către o servitoare ce nu se vedea :

— Joano !

Cei doi prieteni intrară în salon—o încăpere spațioasă, luminoasă și în care mirosea a busuioc. D-na Mărăcine veni după câte-vă minute împreună cu o fată ca de opt-spre-zece ani care aducea pe o tavă de argint o gârăfioară cu rachiu și trei păhărele ca trei degetare.

— Rachiu făcut de mine, măi băiatule !—zise Mărăcine. Arde ori ce boală din trup. Ia gustă !

După ce-și înmuie buzele în păhărel, soția lui Mărăcine plecă la bucătărie și cei doi prieteni rămaseră iar singuri. Proprietarul începù a povesti despre un arendaș vecin.

— O hienă, măi Oltene, o adevărată hienă. Găsește într'o zi în grăul lui doi boi ai unui biet Român și îi înțeapă în ochi cu briceagul. Ți se încrâncenă carnea pe tine când auzi : Nu-i așa ? Mă mir cum îl mai rabdă Dumnezeu pe fața pământului. Și mie vrea să-mi aducă vite de furat în tamaslăcul meu și pe urmă să mă denunțe. Dar am dat în grijă văcarilor să vie să mă vestească de îndată ce-or simți ceva. Vrei să dăm o raită prin curte până la masă ?

— De ce nu ? Cu plăcere.

Se învărtiră prin curte până-i chemă la masă.

II

Cele zece zile de vacanță ale lui Olteanu trecură ca clipele. Ceva neînțeles, aromitor se lăsă în sufletul lui, ca o mireasmă de flori în văzduh. Și'n acest timp înflorise liliacul...

Uneori doamna Mărăcine se așeză la pian și Olteanu o ascultă cufundat în gânduri. Ii urmăria fuga mâinilor pe clape, simția năvala mirosului de liliac prin ferestrele deschise și se gândea că femeea e cea mai frumoasă făptură a lui Dumnezeu... Când o vedeă dând capul pe spate, i se părea o păsărică frumoasă ce bea apă. Adeseori — în pause—pătrundeă până la ei ciripit de ciocârlii și atunci doamna Mărăcine avea un surâs plin de lumină.

Olteanu se gândea la viața prietenului său și-l fericea. Viața lui de dascăl de liceu, cu o mulțime de ore pe săptămână, cu necazurile ei, i se părea atunci de nesuferit. Se miră chiar cum de a putut'o duce atâția ani.

Toată ziua stă uneori pe câmp, în adierea vântului, în bătaia soarelui. Alte ori se abătea pe la o limbă de pădure din apropiere, își așternea haina pe iarbă și se lungea cu fața în sus, cu ochii la cer. Se gândea atunci că atât ștejarii cei voinici, cât și firele de iarbă, și florile și oamenii chiar de acolo, aveau rădăcini adânc înfipte în pământul acela, erau una cu el, aproape de el, mama tuturor...

Și 'n seara cea din urmă, după ce isprăviseră masa, pe când povesteau ba una, ba alta, Ioana se apropie de Mărăcine și-i șopti ceva. Mărăcine sări ca ars de pe scaun și se repezi afară ca o furtună. Zăbovi câte-va clipe și când se întoarse întrebă:

— Unde-i revolverul, dragă?

— Da, ce ai cu el? Ce vrei să faci!

— Șșșt!—făcù el misterios. Nu mă mai întrebă acum. Unde-i?

— Vezi nu e 'n sertarul din stânga al biuroului tău?

Mărăcine îl găsi, îl puse în toc, își atârnă tocul pe umăr și plecă.

— Unde te duci, măi creștine?—zise soția lui.

Dar el perise în întunec și nu răspunse.

După câte-va minute se auzi ropot de cai în goană și doamna Mărăcine zise către Olteanu:

— Uite așa păcate are. Se scoală de la masă și pleacă. Nici noapte bună nu zice măcar.

— Am văzut!—spuse Olteanu. Dar ce s'a întâmplat?

— Nu știu. Ce e Ioana?

Servitoarea spuse că a venit un argat de la tamaslâc cu vestea că au simțit ceva acolo, dar ce anume nu știă nici ea.

— Vă va fi somn, domnule Olteanu—zise de odată d-na Mărăcine. Măine trebuie să vă sculați de dimineață spre a prinde trenul. Patul e făcut. Dacă voți să vă odihniți...

Olteanu se surprinse gândind: «frumoasă femeie» și simți că se aprinde la obraji.

— Dacă-mi, dați voie să mă retrag!—zise el șr se sculă.

Ea-i întinse mâna surâzând și strânse puțin mâna lui Olteanu. Sau cel puțin așa i s'a părut lui.

Ajuns în camera lui, profesorul se desbracă încet, pe gânduri, ca un om amoretat. Iși luă o carte și se aruncă în pat. Cercă să citească ceva, dar nu isbuti. După vre-un ceas de frământare lăsă cartea și suflă în lumânare. Dar atunci își aminti că n'a încuiat ușa. Se dădu jos din pat și vru s'o încuie. Cheia lipseă. Deschise ușa și o căută în partea cealaltă. Dar nici acolo nu eră. Inchise iar ușa, se plecă și pipăi pe jos. Nimic. Se duse în pat, își împreună mâinile pe după cap și rămase așa, cu ochii deschiși mari în întunec. Auzul lui ajunsese atunci de o subțime extraordinară.

Multă vreme stătă așa, urmărind cele mai îndepărtate sgomote. O creangă de liliac atingea ușor din când în când fereastra de la odaia lui. Adieri blânde treceau în restimpuri prin crengile pline de flori și se perdeau în noapte încărcate de miros.

O privighetoare fărămă de cdată liniștea nopții. Cea dintăi privighetoare ce auzea în anul acela...

...Olteanu tresări: cinevă se oprise la ușa lui. Două bătai din vârful unghiilor se auziră. El nu răspunse. Ușa se deschise atunci încet și cineva intră la el. Tot sângele-i năvăli la cap. Urechile lui văjâiau, hăuiau, pocneau și inima sta să-i iasă din coșul pieptului.

Doamna Mărăcine se aplecă peste el și'l atinse cu degetele pe frunte. El se prefăcu a se deșteptă.

— Ha? Ce-i?

— Domnule Olteanu!

— Ce-i? Cine-i?

— Eu sunt.

— Ce doriți doamnă? întrebă el, ascunzându-se mai bine sub plapomă.

— Am auzit dându-se căini. Am auzit pași de oameni. M'am speriat.

— Nu-e nimic, doamnă. Liniștiți-vă!—zise Olteanu și vru să scape un chibrit.

Dar ea-l opri..

Se așeză pe marginea patului și zise:

— Vai, cum îmi bate inima! la pune mâna:

El nu făcu nici o mișcare, dar ea îi luă mâna dreaptă și o puse pe sânul ei cald.

— Simți?

— Da!—făcu el șiși trase repede mâna îndărăt.

— Ți-e frică ! Mai pune mâna. E așa de dulce !

Ea se asvârli asupra lui, îi înlănțui gâtul cu amândouă mâinile și și înceștă buzele de buzele lui.

— Lasă-mă, lasă-mă ! șopti el și cercă să scape din strânsoarea brațelor ei.

— Bărbatul meu nu mă iubește. Nu mă iubește ! zise ea și buzele ei sorbeau din sufletul lui ultima picătură de voință.

Olteanu simți cum slăbește, cum ametește. Și într'o scăpărare ca de fulger îi trecu prin minte chipul prietenului său.

Cu o sforțare supraomenească, se ridică din pat, se desfăcui din brațele femeii ispititoare și aprinse un chibrit. Ea 'l stinse însă repede. Dar în cele câteva părți din secundă cât a pâlăit lumina chibritului Olteanu se îngrozi de ceea ce văzu. Femeea lui Mărăcine se svârlise ca o fiară. Părul îi scăpase din piepteni și-i atârna pe umeri ca o mantie de întunerec, ochii îi ardeau, nările îi erau dilatate, pieptul îi svăcnea, fața ei dogoră.

Eră întruparea ispitei, a păcatului.

Și mai în aceeași clipă un ropot de cai se auzi prin curte. Mărăcine se întorcea.

Soția lui se apropie de Olteanu și zise :

— Te credeam bărbat, dar ești un fleac. Apoi pleacă.

Olteanu se plimbă multă vreme prin odaie, neputându-se liniști. Un desgust adânc îl stăpânea. Apoi în frământarea ce-l coprinsese, o întrebare se ridică grozavă în mintea lui : Oare de ce plecaseră Mărăcine tocmai în seara aceea ? Și de ce lipsea cheia din ușă ? Cine o luase ? Nu cumva... El nu îndrăzni să-și închege până la sfârșit bănuiala ce-i trecu prin suflet ca un fier roșu...

... Când sări din pat a doua zi soarele răsărea. Eră uriaș și roșu ca o năprasnică ghiulea roșită în foc.

Cei doi prieteni luară câte-o cafea cu lapte și se pregătiră de plecare. Și de oarece doamna Mărăcine nu se sculase încă, Olteanu întrebă pe Mărăcine :

— Spui tu doamnei sărutări de mâini din partea mea ?

— Da, da!... Hai ! Să nu scăpăm trenul.

Tot drumul până la gară, Mărăcine fu foarte posomorât și nu vorbi mai de loc.

— Ce ai, Dinule ? — îl întrebă într'un rând Olteanu.

— Nimic!... Mă cam doare capul.

Dar Olteanu simți că doamna Mărăcine îl încondeiase în ochii bărbatului ei și înțelese că din ziua aceea o adâncă prăpastie îl despărțea de prietenul lui din copilărie...

ELECTRA

Tragedie de Sophocle

Actul III Sc. II

Agamemnon a fost ucis de către soția lui, Clytemnestra, în unire cu amantul ei, Egist. Electra, fiica lui Agamemnon, așteaptă întoarcerea fratelui ei, Oreste, ca împreună să răzbune moartea tatălui lor. Un strein îi dă vestea falsă că cel așteptat a murit. Electra se hotărăște singură și vorbește surorii sale Hrisotemis.

Electra (către Hrisotemis)

Ascultă dar ce-am hotărât să săvârșesc.
 Tu știi că nici un sprijin nu mai e
 De așteptat de la ai noștri ; ei s'au dus,
 Ne-au părăsit pe veci și suntem singure.
 Cât eu știam că viețuește fratele
 Și-i sănătos, nădăjduiam că va veni
 Odată să răzbune moartea tatălui.
 Dar astăzi când el nu mai e, nădejdea mea
 E'n tine. Deci nu pregeta să mă 'nsoțești
 Spre-a omorâ pe-al tatălui ucigător,
 Egist. Nu trebuie să'ți mai ascund nimic.
 Căci până când vei sta nepăsătoare-așa ?
 Și ce nădejde ți-a rămas, tu care acum,
 Desmoștenită de avutul părintesc,
 E scris să'ți duci viața 'n chin, îmbătrânind
 Ca fată mare fără nuntă, fără dragoste.
 Nu crede că vr'odat'avea-vei parte tu
 De-acest noroc, căci nu-i așa de chibzuit
 Egist să 'ngădue din sânul meu și-al tău
 Vlăstar să crească spre peirea-i sigură.
 Dar dacă tu povățuirea-mi vei urma,
 Întâi tu fi-vei lăudată, c'ai cinstit
 Doi morți iubiți, pe tata și pe fratele.
 Apoi vei fi, cum ai și fost născută, liberă
 Cât vei trăi și-avea-vei nuntă vrednică
 De tine, căci virtutea farmecă pe toți.
 Au nu gândești ce vază 'n lume vom avea
 Și tu și eu, prin tine, dacă faci cum zic ?
 Căci care cetățean din țară sau strein,
 Văzându-ne, nu ne-ar primi cu laude ?
 «Prieteni, zice-vor, priviți pe aceste două

Surori ce casa părintească au mântuit
 Și zilele primejduindu-și, au ucis
 Pe-ai lor dușmani puternici. Se cuvine dar
 Să le iubiți și lor cu toți să vă 'nchinați
 Și pentru vitejia lor să le cinstiți
 La sărbători și'n adunări sărbătorești».
 Așa va zice fiecare despre noi.
 Și-acum și după moarte ne vor preamări.
 Ascultă-mă dar, soro, și pe tatăl tău,
 Pe fratele-ți răzbună, pune un sfârșit
 Răstriștei noastre. Nu uită că-i rușinos,
 Când ești de neam, să duci o viață josnică.

Corul

Doar chibzuința-i bun tovarăș pentru cei
 Ce-asemena cuvinte-ascultă și rostesc.

Hrisotemis

Femeilor, chiar înainte de a vorbi,
 De n'avea gânduri rele ea, s'ar fi ferit
 De-a fi așa nesocotită ca acum. (Către Electra)
 Pe ce te bizui oare tu și te 'narmez
 Cu-așa 'ndrăzneală și mă chemi ca să te-ajut?
 Nu-ți dai tu seama? Ești femeie, nu bărbat,
 Și în puteri te covârșesc potrivnicii.
 Norocul azi prielnic le zâmbește lor,
 De noi el fuge și ne lasă tot pustii.
 Deci cine, vrând s'omoare pe-unul ca Egist,
 Va fi ușor scutit de-osândă și necaz?
 Vezi nu cumva să dăm de rele și mai mari,
 De-ar auzi vorbirea noastră cineva,
 Nici nu-i scăpare pentru noi și nici folos,
 Când jalnic vom peri cu tot renumele.
 Nu moartea-i răul cel mai greu de suferit
 Ci neputința de-a muri, când vrei să mori.
 'Nainte dar de a fi stârpit de pe pe pământ
 Cu noi tot neamul nostru, în genuchi te rog
 Mânia 'ți potolește. Tot ce-acum mi-ai spus
 În mine rămâne-va taină mută 'n veci.
 În fire vino-ți și cu vremea 'nvață-te
 În neputința ta, s'ascuți de cei mai tari.

G. Murnu

EUGENIU CARADA

— O pagină de jale, —

Iată că a sosit ceasul ca lutul să-și ceară ce eră al său.

A fost strașnică lupta, - lupta unui suflet care nți știa de cât să învingă ! Și acum când sufletul acela se ridică în spre alte lumi, ne uităm pe cărarea plină de lumină pe care a mers omul Eugeniu Carada. E o cale dreaptă săpată în stâncă, podită peste mlaștini, peste ape turburi urcând mereu în sus, către alte culmi.

Și ce om a fost călătorul !

Când alții nu pot merge de cât însoțiți de sunetul asurzitor al trâmbițelor, isbindu-se cu pumnii în piept la ori ce răspântie, el pășia încet, cu multă băgare de seamă, după ce alungase din juru-i pe toți tămâelnicii.

Nu auzia de cât glasul neamului din care răsărise viața lui și glasul acesta tainic îi da puteri să meargă drept înainte.

Mintea-i și inima-i erau numai ale acestui neam.

A luptat pentru el și cu condeii și cu arma, l'a înzestrat cu o instituție care să-i dea puțința să ducă războiul economic, i-a dat o constituție, a condus politica.

În tinerețe, când îl munceau clipele de sbucium, gândurile lui se înfiripau în versuri în cari vibrează dorurile și nădejile alor lui.

Dar mai presus de toate, stă jertfa fără de margini de care a fost capabil omul acesta.

Nu-l vedeă nimeni nicăieri, nu știa nimic despre dânsul, n'a ocupat nici odată fotoliul ministerial, a refuzat șefia unui partid, nu și-a îngreunat pieptul cu nici-o decorație. Sufletul lui însă eră în toate mișcările bune. A mers până acolo, în cât a ridicat monumentul pompierilor și a scris altele ca dăruitori de bani. Și n'a știut nimeni ! Cei de-un neam cu noi, cari își poartă necazurile sub stăpânire străină, știu multe, căci mult i-au simțit fapta cea sfântă.

Dar calea pe care a luminat-o el se întunecă și negurile năvălesc, cernind locul. Plânge o țară și un popor !

Care veac o să ne mai dăruiască încă un așa om și cu el mântuirea ?

D. Antim.

PRIN MUNȚII APUSENI

— Note de drum —

Dela Brad la Abrud. — O casă de preot.

4 August.

O dimineață senină și caldă. Părăsim Bradul, harnicul orașel al muncii culturale și economice românești — adevărat «brad» verde, înfipt trainic pe plaiul acestor munți — și ne îndreptăm spre Abrud pe un drum minunat printre șiruri de dealuri. Trecem, fără să ne mai oprim de astă dată, pe lângă marile „*Șteampuri*” dela Gura Barzii, care urue, sperniind până departe liniștea frumoaselor văi, cu cele două sute de ciocane enorme de fier ce macină fără odihnă îndărătnica piatră sură, ca s'o silească să-și dea toată comoara sa ascunsă, de aur. Din sus de «*Șteampuri*» se limpezesc undele Crișului Alb, pe care le otrăvește până departe dincolo de Brad, omorând toată viața din ele și chiar de pe maluri, nomolul sur și fin al pietrei măcinate. Cu îngăduiala stăpânirii, acest nomol, după ce exploatatarii străini i-au stors tot grăuntele de aur, se varsă în dragă voie în matca râului, prefăcându-i apele limpezi într'o urătă scursoare albă-surie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Drumul nostru ne duce înainte prin marea asta de uriașe valuri verzi încremenite ce ne înfățișează tot alte și alte fețe.

Trecem printr'un sat, ale cărui case împrăștiate pe cine știe câte coaste de deal răsar ici una, colo alta, la depărtări mari. — «Casa părintelui e lângă drum?» întrebăm pe vizitiul nostru, un flăcăiandru isteț și foarte cuviincios. «— Lângă drum, domnule» — «Să oprești acolo». — În curând sosim. În fundul unui ocol lung acoperit cu iarbă, scumpă pe această vreme de secetă, se vede casa părintelui, adăpostită sub coasta dealurilor: un colț de pace și de fericită viață patriarhală. O fetiță ca de vre-o zecé ani, care a văzut trăsura oprindu-se, ne iese înainte. Drăguță, sfioasă, cu o năframă legată peste cap, ca s'o scutească de arșiță, cu piciorușele goale, ne întâmpină și ne poștește în casă: Tata e dus la lucru, surorile mai mari spală haine în vale. Toată casa a rămas în grija ei. Ii mulțumim, spunem vizitiului să tragă cu trăsura la umbra unui frasin frumos și o luăm prin pulberea groasă a drumului spre făgădăul din apropiere.

Soarele e în amiază și revarsă de sus o căldură toropitoare. În văzduh nici o mișcare, e o liniște desăvârșită, ziua pare încremenită sub lumina asta intensivă, dulce, care stăpânește toată făptura.

Intrăm în făgădău. Și aici aceeași toropeală, cu toate că ușile sunt deschise larg. Dintr'un colț, un Ungur gros, cu mustața roșie, ne privește plin de curiozitate și ne întreabă în sfârșit, cam obraznic, de unde venim. Pela mese câțiva țărani români, foarte cuviincioși, vorbesc rar și'n glasul lor se simte oboseala lucrului. Un popor de muște își poartă băjbăitul neobosit prin aerul greu, sporind moleșeala și monotonia ceasului de amiază. La un capăt de masă, o bătrână, slabă și istovită de muncă, bea rachiu dintr'o sticlută. N'are pe nimeni pe lumea asta, ne spune un țăran care se silește, ca și noi, s'o încredințeze că nu face bine. E zi de post și nu putem s'o facem să primească altceva decât un castravete, pentru care ne mulțumește, parcă i-am fi dat un bulgăr de aur.

După masă ne'ntoarcem iarăși la casa părintelui, unde ne așteaptă trăsura. De astă dată ne primește una dintre surorile mai mari ale micii gospodine care avusese grija casei. O fetiță de vre-o 14 ani, frumușică, cu picioarele goale și ea, cum a venit dela spălat, desvelită puțin la gât, cu năframă pe cap, în hainele ei simple de lucru, e atât de grațioasă în mișcări și'n vorbe, când răspunde, plecând capul puțin într'o parte, încât n'ar întrece-o nici cea mai aristocratică domnișoară dela oraș. Ii șade atât de bine în cadrul de viață simplă și sănătoasă dela țară și'n cadrul naturii minunate a acestor văi pierdute printre șirurile munților.

Afară s'aude tropot de cal. Sosește părintele dela munte. O figură frumoasă de adevărat preot, cu părul negru și lung, cu o expresie de bunătate duioasă în ochi și 'n glas. E vădită bucuria lui de a află oaspeți la casă, deși a fost chemat — împotriva dorinței noastre — dela lucru; ne asigură mereu ce rău i-ar fi părut, dacă treceam fără să ne vadă. Ar vrea să ne ție, să ne omenească; noi ne rugăm numai de un pahar de apă proaspătă, pe care ni-l și aduce fata cea mai mare. Iată și a patra fetiță a părintelui. Plutește un farmec, deosebit, de patriarhală viață familiară, asupra acestei căsuțe simple, clădită la adăpostul unei ștanci înalte care se pierde în desișul pădurii. Ne luăm rămas bun dela fetițele părintelui și mergem, conduși de el, la biserica înălțată mai la o parte pe un deal. Intrăm, ne închinăm, privim cuvioasele icoane vechi și ne luăm apoi înduioșat rămas bun și dela părintele, cu care ne-am împrieténit atât de mult. Câteva minute mai zărim încă frumoasa lui figură de preot stăruind îndărătul trăsurii pe drumul alb.

Poposim la o cotitură de drum să mai odihnească caii. Îndărătul nostru, sus pe o coastă de deal, se aude cântec voios de fluier, o melodie sprintenă de joc care vine tot mai aproape. A fost o clacă de

secerat grâu. Iată-i acum, flăcăi și fete, un grup minunat de pitoresc, coborând de pe coastă în sunetele vioaie și sonore ale fluerului

Plecăm mai departe. Drumul urcă pe dealul Abrudului în șerpuituri mari. Ne oprim la un mic fâgădău ca să bem apă dintr'o fântână ce se vede lângă marginea drumului. După ce scoatem găleata, crâșmăreasa ne-o toarnă într'o doniță ca să putem bea mai ușor. O 'ntrebăm dacă mai avem mult până deasupra dealului. «Nu mai aveți mult, ia vreo două, trei *încordături*».

Caii urcă din greu «încordăturile». Regiunea e grandioasă. Din văile înguste, de o frumusețe ce variază din minut în minut, ne ridicăm acum tot mai sus pe dealul Abrudului. Priveliști minunate se deschid. Câte o casă sau un grup de case pe coastele dealurilor ne înfățișează tot alte și alte tablouri, care de care mai pitorești. De o parte se înalță, colosală, stâncă *Vulcanului*, de care drumul nostru ne apropie mereu. Drept în sus se ridică, din coasta dealului, pereții uriași de piatră sură și brăzdată.

Iată-ne ajunși sus pe coastă, aproape de poalele *Vulcanului*.

Acum scoborâm încet spre Abrud.

I. Corbea

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CRONICA LITERARĂ

Cititorii vor găsi în acest Nr. al revistei o scenă din *Electra* lui Sophocle tradusă de di-tinsul nostru colaborator d-l profesor G. Murnu. Reprezentația la Teatrul Național însoțită de o muzică potrivită datorită d-lui Ștefănescu a fost una din cele mai artistice ale actualei stagiuni. Traducerea d-lui Murnu a fost foarte mult aplaudată; D-na Bârsan are foarte fericită creație în rolul titular.

La societatea «Femeilor Române» d-l I. Scurtu a vorbit despre *Opera literară a Văcăreștilor și rolul boierimei de neam în literatura românească.*

Conferențiarul a constatat, în introducerea, că: «poporanismul» în literatura noastră modernă, așa cum este înțeles și propagat, se reduce la o importanță străină de proveniență rusească, și este ar-

tificial, ca și cuvântul însuși. Literatura noastră își are tradițiile ei străvechi și unitatea istorică. Adevărata literatură națională nu cunoaște deosebiri de clasă, ci este a poporului întreg. Ea pornește ori și unde, în orice vreme, dela pătura cea mai de sus, dar se desăvârșește numai după ce a străbătut toate straturile sociale și a pătruns la izvoarele eterne ale sufletului etnic, la geniul literaturii populare. Din păturile cele mai înalte scriitorii se coboară la popor prin aristocrația inimii și din cele mai de jos pături se înalță la cel mai de sus, prin aristocrația talentului. Artistul adevărat este accesibil oricărui subiect uman, și are dragoste pentru toate subiectele sale.

Literatura noastră își are originea în activitatea culturală a boierimei de neam

din secolul al XVII și XVIII. Neamul Văcăreștilor, în deosebi, reprezintă începuturile poeziei noastre lirice. Zugrăvind personalitățile cele mai de seamă dintre Văcărești, conferențiarul s'a ocupat în deosebi cu operele lui Ienăchiță, Nicolae și Iancu Văcărescu, analizând cele mai frumoase din poeziile lor patriotice, filosofice și de dragoste.

Incheind d. Scurtu a pomenit cu elogii de operele poetice ale celei mai tinere ramure din neamul Văcăreștilor, d-șoara Elena Văcărescu, scriitoarea care ne-a cucerit lauri în literatura franceză. Pentru noi, a spus conferențiarul, pietatea către Văcărești însemnează credința față de comorile trecutului și nădejdea comorilor viitoare în literatura românească.

Nu înțelegem de ce d-l Davila a schimbat înțelesul piesei: *Israel* de Bernstein, pe care o joacă cu trupa d-șoalei la Teatrul Leon Popescu.

Autorul n'a voit nici de cum să facă apologia religiunii israelite în dauna celei creștine și când eroul piesei cel mai înverșunat antisemit, se sinucide auzind că e fiu de evreu, tatăl său strigă: *Dumnezeul vostru 'l-a omorât*. Muma însă care e creștină se îndreaptă către el trupul neînsuflețit al fiului zicând: *Dumnezeul nostru nu omoară, ci ajută să trăim, în numele tatălui își al fiului și al sfântului Duh.. Amin*.

Cuvintele mamei nu se spun pe scena d-lui Davila, în cât piesa se sfârșește sub urâta impresie a cuvintelor ce le rostește bătrânul evreu. Să fie oare într'adins, pentru a plăcea acelor care a-leargă la un asemenea spectacol?

Chinul, piesa d-lui A. G. Florescu, continuă să păstreze afișul Teatrului Național și să aibă săli pline. Câte și trele acte vor fi publicate pe rând în «Conversări literare.»

Am primit la redacție: *In umbra iubirii* un volum de poezii de Oreste. Prețul lei 1,50.

In Viața nouă, d. Ovid Densușianu crede că tonul impersonal și obiectivitatea noastră ar însemna «liniștea morții». Noi știm că d-l Ovid Densușianu, înainte de a fi director de revistă și poet anonim, este un excelent filolog, un om de știință în toată puterea cuvântului. Dar știința e obiectivă, impersonală prin eselență. Inseamnă aceasta că d-sa, ca om știință. s'ar găsi în «liniștea morții»... Dacă ar crede una ca asta, d-l Ovid Densușianu ar fi, într'adevăr, prea pesimist, față de sine însuși... Noi, dimpotrivă, credem că știința sa este mult mai vie decât atâtea poezii și notițe personale din revista pe care o conduce, în speranța că reprezintă o «viață nouă».

„Zona Monumentelor“.

Sindicul și municipalitatea din Roma, cari au făcut săpături în valul lui Aurelian, cari au dărămat poate cele mai perfecte din puținele fragmente ale Valului lui Servius și cari propun să se îndrepte desemnurile lui Michel-Angelo din Capitol, au de gând să croiască un bulevard modern dealungul căii Apiane.

Fapta de vandalism proiectată nu se va îndeplini fără rezistență. Comandatoarele Boni a demisionat din comisiune și s'a unit cu Prințul Teano și alții, formând un comitet spre a invoca intervențiunea guvernului. Acești Italieni culți, cari simt cu Dante, că pietrele ce sunt în valurile Romei ca și locul pe care au stat sunt sfințite, sunt revoltați de ceia ce a făcut *Signor Nathan* *) și de ceia ce se crede că va mai face. Inșă el are puterea de a lucra, și în alte prilejuri a arătat că știe să și-o afirme decisiv și ireparabil înainte ca mâna sa să fie oprită. El lucrează și dacă este vorba să oprească la timp procesul de distrugere, trebuie oprit odată.

Și nimic nu-l poate opri decât o demonstrațiune generală și resolută a opiniei italiene. Tezaurile pe care le păstrează Italia sunt moștenirea spirituală o omenirii civilizate, pe cari Italienii le depozitează pentru toate popoarele și pentru toate ge-

*) Primarul Romei.

nerațiunile. Și ei administreză această moștenire cum cred mai bine pentru ei înșiși și pentru omenire. Nu au să dea seamă nimănui. Privilegiul streinilor nu trece peste sugestiune, sfat, recomandajie și în ultimul loc peste dojană și protest.

Demagogii și vandalii caută să reprezinte această dojană și protest ca o intervenție străină (*as froeign dictation*) pe când italienii luminați au primit-o adorabil în controversa în care erau puși, pentru că în chestiuni generale și simple de acest fel nu este decât un singurgust și o singură judecată — gustul și judecata Europei. Pentru ei și pentru noi au fost fasonate sub aceleași influențe sub care nimănui nu-i mai este în putință în timpurile prezente decât lucrarea strămoșilor lor. Noi contăm pe inteligența lor cultivată, pe simțul lor ereditar de frumos, pe zelul lor pentru gloriile istorice ale rasei lor spre a scăpa Roma, pe care o iubim și venerăm, de ravagiile unor reforme nesocotite și arogante. Pot fi asigurați că în toate sforțările cu acest scop vor avea îndărătul lor simpatia caldă și tot sprljinul moral al tuturor națiunilor care datoresc — și-o mărturisesc aceasta cu recunoștință — o bună parte din civilizația lor, Italiei și Romei.

Ei au asupra-le o mare răspundere.

Nu ne indoim că sunt și pregătiți pentru aceasta.

(*The Times weekla Edition London 18 Fevr., 1910. C. S.*)

La Revue (1 Martie 1910). Paul Gsell urmează cu impresiile lui asupra sculptorului Auguste Rodin cu care a avut o lungă convorbire despre cugelarea în artă. Intr'un colț al atelierului cră o schiță care-l-a interesat îndată ce s'a uitat într'acolo : un trup de femeie tânără, chinată par'că de-o durere tainică, capul îi e aplecat, ochii sunt închiși ca și cum ar dormi. Dar ceea ce isbește mult pe privitor e că trupul e ciuitit, n'are nici brațe nici picioare !.. Statuia se numește *La Méditation* și idea care îl stăpânește

pe artist e că omui când e căzut pe gânduri, rămâne nemșcat. De-aci ia naștere convorbirea al cărei obiect e *ideea* ce o poate reprezenta artistul în sculptură.

Cunoscuta scriitoare *Brada* primise când-va de la criticul Ferdinand Giraudau propunerea să-i transforme în piesă de teatru ultimul ei roman : *M-me d'Épône*. Însărcinase pentru aceasta pe un tânăr *foarte talentat* și care are multe dispoziții pentru teatru. Acest tânăr pe care îl recomanda Giraudau nu e altul de cât *Edmond Rostand* care și schițase întregul scenariu al piesei ce avea de gând să scrie. *Brada* se cam îndoia de reușită. A rămas fără piesă, dar cu scenariul pe care-l publică în *La Revue* cu un fac-simile după manuscrisul *tânărului talentat*.

Un Désillusionné, de sigur, unul care n'a fost primit la Academie are de gând să schițeze în 40 de sonete portretele celor 40 de nemuritori. A ajuns la al 16-lea (Anatole France). Numai portretul lui Rostand e în formă de baladă imitând pe aceea a lui, *Cyrano* din Act I : « *À la fin de l'envoi je touche* ».

Interesant e articolul lui Emil Faguet : *Un Réquisitoire contre Renan* în care analizează cartea lui Hippolyte Parigot asupra lui Renan, față de care tânărul scriitor a fost prea aspru. Faguet îl lămurește pe deplin, arătându-i cum trebuie judecat bătrânul filosof. Nu poate fi ceva mai plăcut pentru un bătrân care 'și-a petrecut viața alături de un om cu o înrăurire puternică asupra mediului în care trăia, de cât să fie nevoit să-și scrie amintirile, să schițeze prin urmare figurile acelor cu care a venit în atingere, să povestească anumite întâmplări banale, care au dat naștere la momente însemnate în istoria literară și de care ne preocupăm azi. Un astfel de bătrân e *Jules Troubat* care își sfârșește în acest nr. studiul asupra *Cenaclului lui Sainte Beuve*. Se vor găsi în această ultimă parte date însemnate asupra neînțelegerilor dintre Sainte-Beuve și frații Goncourt,

neînțelegeri din pricina cărora criticul n'a mai scris—și e păcat—un studiu amănunțit pe care l'începuse asupra romanului modern.

Tolstoi în *Les Chansons au Village* scrie câte-va pagini de o mare frumusețe: icoane din viața rusească.

Despre istețimea animalelor scrie *Henri Coupain* un articol interesant, caracterizând un instinct al lor de a se folosi de lucrurile de care se folosesc și oamenii.

Dări de seamă asupra romanilor : *Madame Petit-Jardin* de *Myriam Harry* ; *La Vagne Rouge* de *Rosny* ; *Le Trust* de *Paul Adam*. Note și Discuțiuni.

În revista «*Zeitschrift für Tuberkulose*», doctorul *Bernhard Fränkel* publică un studiu documentat despre boala din tinerețe a lui *Goethe*, combătând credința generală, că genialul poet ar fi suferit, în parte din vina lui, de o boală venerică, și arătând că poetul avusese un început de tuberculoză, pe care l-a înlăturat printr'un regim inteligent și energic.

Tolstoi, neobositul cugetător a terminat două scrieri noi, cari vor fi editate în străinătate din pricina censurei din Rusia. În una din ele descrie mizeria țaranului din imperiul Țarului și în cealaltă studiază poesia populară, care a avut mare înrăurire asupra poporului.

S'a descoperit de curând o scriere istorică *Supplementum chronicarum*, care aparține lui *Shakespeare*. Cartea e iscălită de dânsul și poartă însemnarea *ex-libris*. Cu această descoperire, zice *Morsier* în «*La Revue*» e distrus argumentul dușmanilor marelui dramaturg care pretind că *Shakespeare* nu putea scrie drame istorice, fiind cu totul lipsit de cultură.

Eroica, simfonia lui *Beethoven*, scrisă la 1803, e inspirată din faptele lui Na-

oleon. Celebrul compozitor eră fermecat de puterea covârșitoare a Primului consul al Republicii Franceze. În ziua, însă, când *Napoléon* s'a proclamat împărat, *Beethoven* a rupt partițiunea deșamăgit, văzând cât de ambițios eră eroul lui.

Printre cei d'întăiu care au recunoscut marele talent al lui *Edmond Rostand* au fost, zice *Journal des Débats*, criticii *Auguste Filon* și *René Doumic*. În deosebi acesta din urmă, cu prilejul unei piese jucate la *Cluny* «*Le gant rouge*» de *Rostand* (prima și cea mai slabă) scriă : «*Imi veți fi recunoscător peste câtăva vreme de a fi fost unul dintre cei d'întăiu care v'a pomenit numele lui*». Și nu s'a înșelat.

Gerhard Hauptmann, cunoscutul dramaturg german, a cerut voie scriitoarei *Selma Lagerlöf*, căreia de curând i s'a dat premiul Nobel, să pue pe scenă o novelă a ei : *Comoara Domnului Arnes*, Drama e aproape terminată.

Oscar Blumenthal are de gând să traducă în limba germană : «*Chantecler*» al lui *Rostand*. Se știe că «*Cyrano de Bergerac*» e tradus de către *L. Fulda*, autorul piesei «*Prostul*», care se joacă acum la noi.

La *Zürich* un profesor a găsit un manuscris de 600 de pagini al lui *Goethe*, care conține pe «*Wilhelm Meisters Lehrjahre*» bucăți dintr'o dramă pastorală și un monolog din alta biblică : *Baltazar*, pe care poetul aveă de gând să le scrie.

Tot într'o arhivă, dar la *Londra*, s'a găsit un document care dovedește că înre anii 1598—1604 *Shakespeare* trăia într'o familie de refugiați francezi (*Hughenoți*). El a iscălit ca martor într'un proces de despărțire.

R Ă S P U N S U R I

A. Bar. — «Și-n viața ta nemuritoare, 'ntotdeauna,
Tot «azi» te naști; de «cri» nu-ți amintești nimică;
In urmă dacă te mai uiți, vezi mititică,
O stea, care-i pământu, cum s'afundă 'ntruna.» (!?)

Să ne bată Dumnezeu dacă am înțeles ceva.

I. Bot. — Ne pare rău: Un zeu îl condamnă 'n beznă-a pietă (?)

Liv. Mur. — Slabe!

I. G. Dum. — N'ați înțeles bine sau noi ne-am exprimat rău? Nu se publică

Z. Nemo. — Spre coș!

D. C. Pell. — Nici acuma!

Const. M. Iași. — «Rostul vieții»... nu-l știi nici d-ta!

D. Măl. — Dacă ești într'adevăr artist, n'ar trebui să te îngrijești așa de mult de publicare. Scrie și oprește în sertar. Nu înțelegem de ce te rogi să publicăm bucăți absolut mediocre și de care, când le-ai vedeă tipărite, ți-ar fi rușine.

Radu Vior. — «Condamnatul» ...e condamnat. Lasă că nici subiectul nu e original, dar chiar dacă ai scrie ceva ce nu s'a mai scris, îți mai rămâne partea cea mai grea: să scrii! Nu crede că e așa de ușor să așterni pe hârtie lucruri văzute, trăite sau auzite! Trebuie ca povestirea d-tale să intereseze și ca să intereseze trebuie să fie scrisă. Nu știi dacă ai înțeles vre-odată ce însemnează: a scrie! Cetește pe Brătescu-Voinești, pe Sandu, pe Sădoveanu, și ai să înțelegi.

D. L. Gor. — Cea mai nostimă poznă care ți-am putea-o face ar fi să-ți publicăm cântecele. De sigur că nici d-ta n'ai recitat strofa aceasta:

Incetul și lin, tu, sărută
Și dulce, ah! dulce nespus,
Cu vocea ta stinsă, perdută,
Pe-al codrilor crai nespus. (!?!)

D. R. Gorg. — Părerile noastre sinceră e, că versurile d-tale sunt mai bune ca strofa publicată mai sus, de aceea nu le publicăm de loc și așteptăm altele.

P. Dum. — Craiova. — O! Doamne, ce copii sunteți cu toții! Câte caete întregi n'au rupt «poezii mari de astăzi» cum îi numești d-ta, până când să-și fi văzut pentru întâia oară numele tipărit în vre-o revistă. Și-atunci ce mulțumire! Ai 15 ani? Se simte! Iubești? Te credem! — Vrei să publici? Iartă-ne!

D. Cor. — Versurile sunt bine făcute. Lipsesc ideile. Ce vrei să spui? De sigur că nici d-ta nu știi. Sonetul e alcătuit din patru strofe: două din patru versuri și două din trei versuri. Metrul care se întrebuițează este iambul de 11 silabe.

Vasile P. D. — Întâi ai ideea și pe urmă faci versul. D-ta faci versul și torni în el ideea... Doamne, ce idei! Sunt unii actori care întâiu învață fraza pe de rost și pe urmă caută să înțeleagă ce e într'însa! Tocmai cum faci d-ta cu versul.

Red.

1/3 1/3 1/3

AU APĂRUT:

RADU D. ROSETTI,
LA CAPĂTUL PĂMÂNTULUI (Note de călătorie)

A. STAVRI,
LUMINIȘURI (poezii)

CATON THEODORIAN,
CALEA SUFLETULUI, năvele și schițe

HERZ,
NOAPTEA INVIERII, dramă în 3 acte

SOCIETATEA ROMÂNĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PENTRU

INDUSTRIA OXIGENULUI, ACETILENEI ȘI ALTE GAZE

BUCUREȘTI

Director general, S. EDW. HUBLIN

UNICA FABRICĂ ÎN ORIENT

pentru

ACETILENA DIZOLVATĂ

Cel mai eficient combustibil pentru iluminat. Lumină plăcută, și igienică liberă de orice pericol.

ALFRED LÖWENBACH & Co.

București, Calea Victoriei, 146

Casă de comerț, cu materii combustibile

== CARBUNI. COKS-LIGNIT ==

==== ANTRACIT ====

Petrol. Benzină. Uleiuri minerale.

CEREȚI ORI ȘI UNDE

CIOCOLATA

BERINDEI

Cel mai bun și căutat nutriment al copiilor.

Societatea de Lectură

Petru Măvorăria nr 28,

Podul nr 20111 Budapest

LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

SOCIETATE COOPERATIVA PE ACȚIUNI

47, — CALEA VICTORIEI — 47,

FURNISEAZĂ TOT FELUL DE CĂRȚI ROMĂNE ȘI STRĂINE, PRECUM ȘI
RECHIZITE ȘCOLARE, DE BIUROU, etc.

CASĂ DE EDITURĂ

REVUE GÉNÉRALE

des sciences appliquées

PÉTROLE, — MÉCANIQUE, — INDUSTRIE, — FINANCES

Paraissant deux fois par mois.

— Rédaction et Administration : Str. Câmpineanu 60, București. —

Abonnement : 30 fr. p. Roumanie (36 p. l'étranger) par an.

PROGRESUL ROMĂNESC

MAGAZIN DE CONSUM

MARE ASORTIMENT DE COLONIALE. — BIUVETĂ LUXOASĂ

București, Strada Fântânei No. 1, colț cu Calea Victoriei.

G. Constantinescu & T. Eremie

INGINERI

BIUROU TECHNIC

București, Str. Câmpineanu No. 60.

EXECUTĂ TOT FELUL DE :

— LUCRĂRI IN BETON ARMAT —
REZERVOARE DE PETROL. — MAGAZII
MAȘINI, INSTALAȚII MECANICE
PODURI ȘI CĂI FERATE

PROTECTOR

Oficiu internațional de brevete și
invențiuni

București, Str. Câmpineanu No. 60.

TIPOGRAFIA și

**Stabilimentul de Arte Grafice
GEORGE IONESCU**

București, — Strada Academiei, 30.

Efectuează orice fel de lucrări
atingătoare de această branșă, precum :

REVISTE, ZIARE, CĂRȚI
SCOLASTICE, HOTĂRNICII,
TEZE DE LICENȚĂ
CECURI, COMPTURI, CĂRȚI DE
VIZITĂ, DIFERITE INVITAȚIUNI,
AFIȘE IN DIFERITE CULORI ȘI
IN DIFERITE LIMBI ȘI FORMATE.
EDITEAZĂ CĂRȚI DIDACTICE
APROBATE

Deviza Stabilimentului este :
Acurateța, Promptitudinea și
Prețuri moderate.